Toen kwam u toch naast mijn oma wonen?
Ja. Helena werd mijn beste vriendin.

Kijk Esther, dit is mijn dagboek... Je mag het lezen, hoor!

Een paar huizen verderop woonde de familie Canter. Ze waren ook joods. Hun zoon heette Bob.
Lekker... Wat is dit?
Hutspot. Ik zal je het recept geven.

Ik vond Bob heel leuk.
Ooo, hij komt naar ons toe...
Welnee, hij gaat trainen in de boksschool. Zullen we gaan kijken?

Daar heb je hem! Hé Bob!
Niet doen!
BOKS GALA

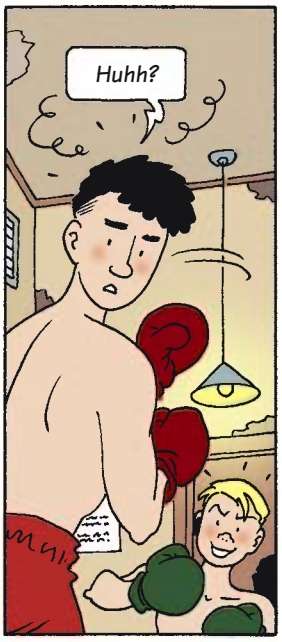
Huhh?

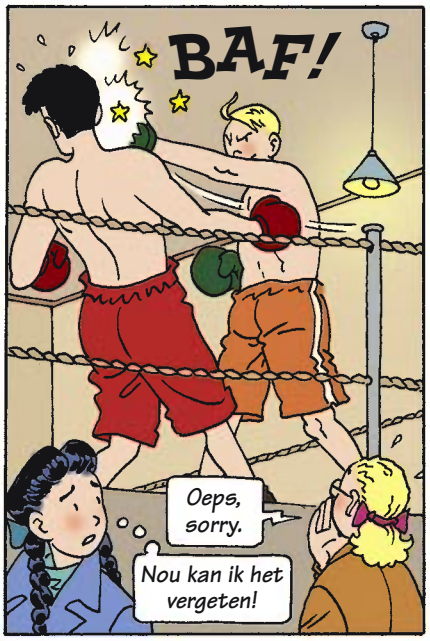
BAF!
Oeps, sorry.
Nou kan ik het vergeten!

Ik voelde mij al snel thuis in Nederland.
Heb jij nooit heimwee?
Soms. Meestal niet. Ik mis vooral mijn opa en oma.
SCHOOL

Mijn vader kreeg werk in een ziekenhuis. We voelden ons veilig in Nederland. Maar Hitler wilde oorlog...

We waren verraden!
Doorzoek de boerderij. Er zitten hier joden!
!?!

Uiteindelijk krijgen we jullie joden allemaal te pakken.
Maar mij niet...

Nee, niet doen!
Halt, stehen bleiben!

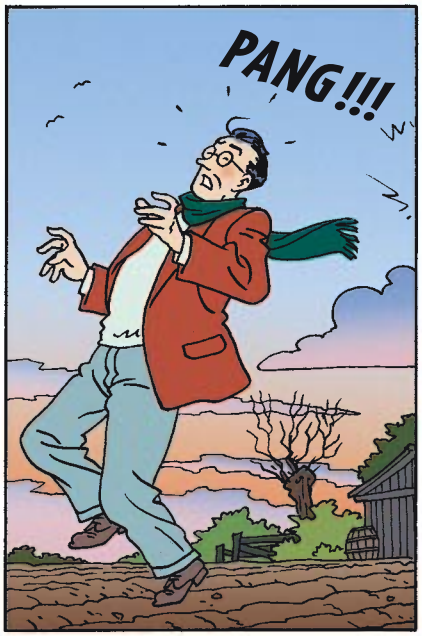
PANG!!!

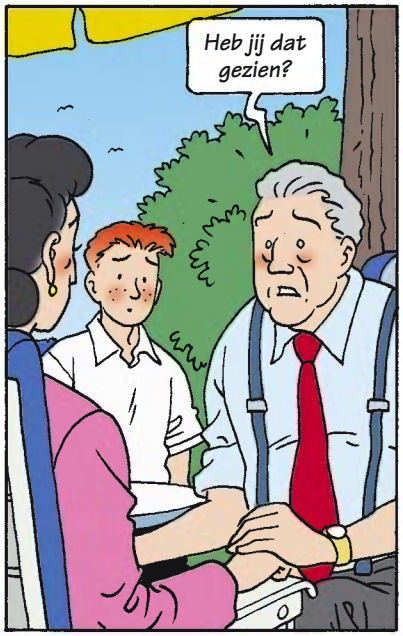
Heb jij dat gezien?

Ja, maar niet hoe het is afgelopen. Ik ben gevlucht...

Ik rende naar het bos...
Hijg... nee... hijg...

Ik weet niet hoe lang ik gerend heb.
Hijg... pffff...
Ik... kan... niet... meer...

Die nacht...
Hoe-oe-oe-oe!
Wat zal er met de anderen gebeurd zijn?

Dat Chaja nog leefde, gaf Bob kracht om het vol te houden.
Zucht...
Z
Z

Op een ochtend miste een gevangene zijn muts.
Mijn muts?!!

Bob zag hoe de man een muts stal...
!

Even later...
Wat? Geen muts?!

PANG

Dat je voor zoiets werd doodgeschoten!

Het ging niet goed met de vader van Bob...
Bob, ik kan niet meer!
Kom op, vader. Niet opgeven!

Ik moet morgen extra brood te pakken krijgen...

Op een dag na het werk...
Waar blijft hij toch? Ik heb de anderen van zijn groep al gezien.
Waar is mijn vader?

En werden ze toen door de Russen bevrijd?
Nee. De ellende was nog niet voorbij.
De gevangenen, ook mijn vader en Bob, moesten het kamp verlaten.
Het was hartje winter en het vroor hard. Niemand had warme kleding of goede schoenen.
Waar gaan we naartoe?
Geen idee.
241
Mijn vader had het zwaar...
Probeer het vol te houden! Anders schieten ze u dood!
Alsjeblieft Bob, help me...
Doorlopen! Of wil je ook?
Ik... Wacht, hij...
PANG
Zo is mijn vader vermoord...
En Bob? Hoe ging het verder met hem?
Ze strompelden voort, dagenlang. Velen stierven.
Hier! Wat brood!
Niet mee bemoeien!

Ik heb niets meer wat me aan hen herinnert... ik weet bijna niet meer hoe ze eruit zagen...

...

Ach...! Dat ik daar niet eerder aan heb gedacht!

Wacht... Wacht even...

?! ?!
?
?!

BOEM!!!

Alles goed, oma?!

?!?
Mompel... mompel. Het moet toch hierin zitten.

Wat zoekt u, oma?
...of vergis ik mij?